

15 Σεπτεμβρίου, 1990

[ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΒΑΡΒΑΡΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ,

(Αιτήτρια στην Υπόθεση Αρ. 600/88)

ΕΛΕΝΗ ΚΟΡΟΝΕΛΛΟΥ,

(Αιτήτρια στην Υπόθεση Αρ. 627/88)

v.

1. ΔΙΟΙΚΗΤΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ,
2. ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ,
3. ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Φ/ΔΙ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ,

Καθ' ὄν η αίτηση.

(Υποθέσεις Αρ. 600/88, 627/88).

Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου — Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου — Υπάλληλοι — Προαγωγές — Θέση Γραφέα — Παραβίαση της νόμιμης διαδικασίας στη λήψη της επίδικης απόφασης — Η παραβίαση αφορούσε την εκχώρηση των εξουσιών της Επιτροπής Προσωπικού σε υπεπιτροπή και την αύξηση του αριθμού των κενών θέσεων, που δε λήφθηκαν μετά από συνεδρίαση των αρμοδίων οργάνων — Ο περί Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμος του 1963, όπως τροποποιήθηκε — Οι περί Υπαλλήλων της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (Οροι υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1983 — Εφαρμοστές αρχές.

5

Διοικητικό Όργανο — Συλλογικά όργανα — Αποφάσεις — Πρέπει να λαμβάνονται υπό την ιδιότητά τους ως συλλογικά όργανα.

10

Οι προσφυγές στρέφονται κατά της απόφασης του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας, να προάξει στη θέση Γραφέα τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα. Με την προσφυγή 600/88 προσβάλλεται ο διορισμός ενός από τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα, ενώ με την 627/88 και των εννέα.

15

Το Ανώτατο Δικαστήριο αποδέκτηκε τις προσφυγές και ακύρωσε την επίδικη απόφαση για τους πιο κάτω λόγους:

20

1. Το Άρθρο 15, Εδάφιο 3(γ) του τροποποιητικού Νόμου 10/79, προβλέπει ότι η Επιτροπή Προσωπικού (η Επιτροπή), δύναται μετά από σύσταση του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας, να εκχωρήσει οποιαδήποτε από τις εξουσίες της, όπως η ίδια ήθελε ορίσει, σε υπεπιτροπή. Η εκχώρηση ή μη σε υπεπιτροπή των πολύ σοβαρών εξουσιών που έχει, ανήκει στη διακριτική ευχέρεια της ίδιας της Επιτροπής. Στην περίπτωση δε που θα αποφασίσει, εκχώρηση των εξουσιών της, καθορίζει και το πλαίσιό τους. Η Επιτροπή αυτή δε συνήλθε ποτέ για να εξετάσει θέμα εκχώρησης των εξουσιών της σε υπεπιτροπή. Απλώς τα μέλη της και το καθένα ξεχωριστά, σημείωσε σε επιστολή που του εστάλη από τον Διοικητή, πως συμφωνεί με την εκχώρηση των εξουσιών της σε υπεπιτροπή.
2. Η εξουσία για δημιουργία νέων θέσεων, με βάση τον Κανονισμό 5(1) των Κανονισμών, ανήκει στο Συμβούλιο, μετά από έγκριση του Υπουργού Οικονομικών. Οι αποφάσεις του Συμβουλίου λαμβάνονται υπό την ιδιότητά του ως συλλογικού οργάνου. Στην παρούσα υπόθεση τα μέλη του Συμβουλίου κλήθηκαν να εκφράσουν γραπτώς τη γνώμη τους αναφορικά με την αύξηση των κενών θέσεων Γραφεία από 4 σε 9, σε επισυνημμένο αντίγραφο επιστολής που τους είχε αποστείλει ο Διοικητής, επιστρέφοντάς το στον ίδιο.

Η προσφυγή επιτυγχάνει με έξοδα για κάθε αιτήτρια.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Ploussiou v. Central Bank of Cyprus (1985) 3(B) C.L.R. 1257,

Δρουσιώτη v. Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου (1990) 3 Α.Α.Δ. 2907.

Προσφυγές.

Προσφυγές εναντίον της απόφασης του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας με την οποία προήγαγε τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα στη θέση Γραφεία αντί των αιτητών.

Στ. Δρυμιώτης, για την Αιτήτρια στην Υπόθεση Αρ. 600/88.

Σ. Μαμαντόπουλος, για την Αιτήτρια στην Υπόθεση Αρ. 627/88.

Λ. Κουρσουμπά, Ανώτερη Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.

Χρ. Τριανταφυλλίδης, για το Ενδιαφερόμενο πρόσωπο Α. Ζαν-
νετή.

Κ. Χρυσοστομίδης, για το Ενδιαφερόμενο Πρόσωπο Μ. Νε-
οφύτου.

5

Cur. adv. vult.

ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ.: ΑΙΤΗΜΑ: Η ακύρωση της απόφασης που
έλαβε στις 17.6.88 ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Κύ-
πρου να προάξει στη θέση γραφέα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Με
την προσφυγή 600/88 προσβάλλεται ο διορισμός ενός από τα εν-
διαφερόμενα πρόσωπα, ενώ με την 627/88 και των εννιά.

10

Στις προσφυγές εγείρονται διάφοροι νομικοί λόγοι για να υπο-
στηριχθεί η ακύρωση της επίδικης απόφασης, που μπορεί να κα-
ταταχθούν σε δύο κεφάλαια. Το πρώτο αφορά στη διαδικασία μέ-
χρι τη λήψη της απόφασης. Σ' αυτό γίνονται εισηγήσεις για παρα-
βίαση της νόμιμης διαδικασίας. Το δεύτερο αφορά στη διεργασία
επιλογής των υποψηφίων. Εδώ προβάλλονται ισχυρισμοί για
αναιτιολόγητη απόφαση και αποτυχία επιλογής του καλύτερου
των υποψηφίων, δεδομένου ότι οι αιτήσεις, όπως εισηγούνται,
έχουν έκδηλη υπεροχή έναντι των ενδιαφερομένων προσώπων.

15

20

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ: Οι προσφυγές επιτυγχάνουν γιατί δεν τη-
ρήθηκαν οι πρόνοιες της νομοθεσίας και των κανονισμών που
ισχύουν στη λήψη της επίδικης απόφασης για τους λόγους που
συζητώ παρακάτω.

25

ΣΚΕΠΤΙΚΟ: Η πλήρωση κενών θέσεων στην Κεντρική Τρά-
πεζα ρυθμίζεται από τον περί Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου
Νόμο του 1963, όπως έχει τροποποιηθεί με το Νόμο 10/79 και
από τους περί Υπαλλήλων της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου
(Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1983 (Κ.Δ.Π. 189/83). Η
εξουσία για διορισμό παρέχεται στο Διοικητή της Κεντρικής
Τράπεζας. Το πλαίσιο της άσκησης των εξουσιών αυτών του Δι-
οικητή έχει εξεταστεί στην υπόθεση **Πλουσίου v. Κεντρικής Τρά-
πεζας της Κύπρου** (1985) 3 Α.Α.Δ. 1257 και πολύ πρόσφατα στην
υπόθεση **Δρουσιώτη v. Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου** (1990)
3 Α.Α.Δ. 2907. Το εδάφιο 2 του άρθρου 15 προνοεί τα εξής:

30

35

40

"Ανευ επηρεασμού της γενικότητας του εδαφίου (1), ο Διοι-
κητής διορίζει, θέτει εις διαθεσιμότητα ή απολύει άπαντας τους
αξιωματούχους ή υπαλλήλους της Τράπεζης πλην εκείνων δι-
ους γίνεται ειδική πρόνοια εν τω παρόντι Νόμω, τηρουμένων

των εκάστοτε εν ισχύι νόμων και συμφώνως προς Κανονισμούς γενομένους δυνάμει του παρόντος Νόμου αναφορικώς προς τους αξιωματούχους και υπαλλήλους της Τραπέζης."

5 Ο τροποποιητικός Νόμος 10/79 αντικατέστησε (με το άρθρο 3) το εδάφιο 3 του βασικού νόμου που προνοεί τώρα ως εξής:

10 "(3)(α) Ο Διοικητής εν τη ενασκήσει οιασδήποτε των αρμοδιοτήτων αυτού δυνάμει του εδαφίου (2) ενεργεί συμφώνως προς γνωμοδότησιν Επιτροπής επί τούτω συνιστωμένης (εν τοις εφεξής εν τω παρόντι εδαφίω αναφερομένης ως "η Επιτροπή") και συγκειμένης εκ του ιδίου ως Προέδρου, του Υποδιοικητού, του Υπουργικού Επιτρόπου και δύο ετέρων προσώπων επί τούτω διοριζομένων υπό του Συμβουλίου δια θητεϊάν δύο ετών, εκτός 15 εάν παυθώσι προηγουμένως υπό του Διοικητού."

Ουσιώδης επίσης πρόνοια στο ίδιο άρθρο του τροποποιητικού νόμου περιέχεται στην παράγραφο (γ) που διαλαμβάνει τα ακόλουθα:

20 "(γ) Η Επιτροπή δύναται, τη συστάσει του Διοικητού, να εκχωρεί οιαδήποτε των εξουσιών της, ως η Επιτροπή ήθελεν ορίσει, εις υπεπιτροπήν αποτελουμένην εξ ουχί ολιγοτέρων των τριών προσώπων."

25 Τέλος, σημαντική για την παρούσα υπόθεση διάταξη είναι και αυτή του Κανονισμού 5(1) που αφορά στη δημιουργία των θέσεων στην Κεντρική Τράπεζα:

30 "Το Συμβούλιο, τη εγκρίσει του Υπουργού, δημιουργεί τοιαύτας θέσεις εν τη υπηρεσία της Τραπέζης ως θα έκρινεν αναγκαίας και καθορίζει ποίαι εκ των θέσεων είναι μόνιμοι και ποίαι προσωρινοί."

35 Στην υπό κρίση υπόθεση οι κενές θέσεις γραφείων ήσαν τέσσερις. Στις 19.2.88 ο Διοικητής απηύθυνε επιστολή σε όλα τα μέλη της Επιτροπής, γνωστής ως Επιτροπής Προσωπικού, προτείνοντας τη σύσταση υπεπιτροπής στην οποία να εκχωρηθεί η εξουσία της εξέτασης των υποψηφίων για το διορισμό στη θέση, μεταξύ άλλων θέσεων και σ' αυτή του γραφεία. Ο Διοικητής ενήργησε προφανώς βάσει των προνοιών του εδαφίου 3 (α) και (γ) του άρθρου 15, όπως έχει τροποποιηθεί με το άρθρο 3 του Νόμου 10/79, που παραθέτω 40 πιο πάνω. Στο τέλος της γραπτής του πρότασης, που στάληκε στο κάθε μέλος της Επιτροπής Προσωπικού, το καλεί να του επιστρέ-

πει το επισυνημμένο αντίγραφο της πρότασης αναφέροντας σ' αυτό κατά πόσο συμφωνούν μαζί με οποιαδήποτε σχολία τους. Τα μέλη της Επιτροπής με χειρόγραφο μονολεκτικό σημείωμα τους αποδέχτηκαν την εισήγηση (Βλέπε παραρτήματα Α1, Α2, Α3).

5

Στην πιο πάνω διαδικασία δημιουργείται, κατά την κρίση μου, η πρώτη σοβαρή αντίθεση με τις πρόνοιες του νόμου. Η παράγραφος (γ) του εδαφίου 3 προβλέπει ότι η Επιτροπή δύναται, μετά από σύσταση του Διοικητή, να εκχωρήσει οποιαδήποτε από τις εξουσίες της, όπως η ίδια η Επιτροπή ήθελε ορίσει σε υπεπιτροπή. Η απόφαση δηλαδή αυτή ανήκει στην ίδια την Επιτροπή που, στη λήψη της, πρέπει να ενεργήσει ως συλλογικό όργανο για να ασκήσει τη διακριτική της ευχέρεια να εκχωρήσει ή μη σε υπεπιτροπή τις πολύ σοβαρές εξουσίες που έχει, και που διαλαμβάνονται στο εδάφιο 3 παράγραφος (α) του ίδιου άρθρου. Στην περίπτωση δε που θα αποφασίσει εκχώρηση των εξουσιών της, καθορίζει και το πλαίσιο τους. Μπορεί δηλαδή να εκχωρήσει μόνο μέρος από αυτές. Η Επιτροπή όμως αυτή δε συνήλθε ποτέ για να εξετάσει θέμα εκχώρησης των εξουσιών της σε υπεπιτροπή. Απλώς τα μέλη της, και το καθένα ξεχωριστά, εσημείωσε στη σχετική επιστολή που του εστάλη από τον Διοικητή πως συμφωνεί με την εκχώρηση των εξουσιών της σε υπεπιτροπή. Η παράνομη διαδικασία που ακολούθησε είναι, κατά τη γνώμη μου, έκδηλη.

10

15

20

Η υπεπιτροπή συνήλθε και εξέτασε τις υποψηφιότητες για τις κενές θέσεις και κατέληξε στο συμπέρασμα πως οι καλύτεροι υποψήφιοι ήταν 9. Στο σχετικό πρακτικό της απόφασης αναφέρει όμως πως δεν μπορούσε να αποφασίσει ποίοι 4 ήταν οι καταλληλότεροι από τους 9, γιατί οι κενές θέσεις ήταν μόνο 4 και προχωρεί στην εισήγηση για την αύξηση των θέσεων γραφείων από 4 σε 9, για να διοριστούν και οι 9 υποψήφιοι που βρήκε ως οι καταλληλότεροι.

25

30

Ο Διοικητής, για να ενεργοποιήσει την εισήγηση της υπεπιτροπής απηύθυνε επιστολή στα μέλη του Συμβουλίου της Κεντρικής Τράπεζας (παραρτήματα Θ1-Θ6), με την οποία τα πληροφορεί για την εισήγηση της υπεπιτροπής προτείνοντας ταυτόχρονα την υιοθέτησή της, δηλαδή την αύξηση των κενών θέσεων γραφεία από 4 σε 9. Στην επιστολή πάλι αυτή, καλεί τα μέλη να εκφράσουν γραπτώς τη γνώμη τους πάνω στο επισυνημμένο αντίγραφο, επιστρέφοντας το στον ίδιο. Όλα τα μέλη του Συμβουλίου σημείωσαν χειρόγραφα τη συμφωνία τους με την πρόταση, ενώ ο Υπουργικός Επίτροπος διαφώνησε γράφοντας σε συντομία τους λόγους (πάρτημα Θ6). Ανοίγοντας μια παρένθεση εδώ, αναφέρω πως η θέση του Υπουργικού Επιτρόπου διαλαμβάνεται στο εδάφιο 2 του άρθρου 7 του

35

40

Νόμου και παρότι έχει δικαίωμα να προτείνει θέματα για συζήτηση στην ημερήσια διάταξη του Συμβουλίου, να παρίσταται στις συνεδριάσεις του, να μετέχει στις συζητήσεις και να εκφράζει απόψεις, δεν έχει ψήφο.

5

Όπως αναφέρεται λοιπόν πιο πάνω και βάσει του Κανονισμού 5(1) των Κανονισμών, το Συμβούλιο, μετά από έγκριση του Υπουργού, δημιουργεί τέτοιες θέσεις στην υπηρεσία της Τράπεζας όπως κρίνει αναγκαίες, καθορίζοντας ποιες από αυτές είναι μόνιμες και ποιες προσωρινές. Το Συμβούλιο της Κεντρικής Τράπεζας απαρτίζεται από το Διοικητή, Υποδιοικητή και 5 άλλα μέλη, όπως προβλέπει το άρθρο 7 (1) του Νόμου. Το Συμβούλιο είναι συλλογικό όργανο και επομένως οι αποφάσεις του λαμβάνονται με αυτή του την ιδιότητα. Το εδάφιο 7 του άρθρου 12 προβλέπει μάλιστα πως τηρούνται πρακτικά των συνεδριάσεων του Συμβουλίου σε καθορισμένο τύπο. Η απόφαση επομένως για αύξηση των προβλεπομένων από τον προϋπολογισμό της Τράπεζας θέσεων γραφεία εφόσον εμπίπτει στις εξουσίες του Συμβουλίου, έπρεπε να ληφθεί από το ίδιο μετά από συνεδρία του και μετά από έγκριση του Υπουργού Οικονομικών.

20

Και στις δύο δηλαδή περιπτώσεις, τόσο αναφορικά με την εκχώρηση εξουσιών της Επιτροπής Προσωπικού σε υπεπιτροπή, όσο και για την αύξηση του αριθμού των κενών θέσεων, οι αποφάσεις δεν ελήφθησαν μετά από συνεδρίαση των αρμοδίων οργάνων, δηλαδή της Επιτροπής Προσωπικού και του Συμβουλίου της Τράπεζας.

25

ΔΙΑΤΑΚΤΙΚΟ: Το αίτημα των προσφυγών επομένως επιτυγχάνει. Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται. Επιδικάζονται στις αιτήσεις από £50 έξοδα.

30

*Η προσφυγή επιτυγχάνει με £50,-
έξοδα για κάθε αιτήτρια.*